

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) bij het ontwerpbesluit vergoedingen rechtsbijstand 2000, het Besluit toevoeging mediation en het Vreemdelingenbesluit 2000 in verband met aanpassing van de vergoedingen van rechtsbijstandverleners en mediators

1. Wat is de aanleiding?

De vergoedingen voor rechtsbijstandverleners en mediators die werkzaam zijn in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand op grond van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb) staan al geruime tijd onder druk. De Commissie-Van der Meer heeft geadviseerd tot aanpassing (Kamerstukken II 2017/18, 31 753, nr. 142). Op 29 april 2021 is bij motie-Klaver/Ploumen (Kamerstukken II 2020/21, 28 362, nr. 44) uitgesproken "dat de rechtspositie van burgers versterkt moet worden, in elk geval door voldoende middelen structureel vrij te maken voor de sociale advocatuur in de geest van het advies van de commissie-Van der Meer". Op 26 mei 2021 is de regering bij motie-Van Nispen/Azarkan (Kamerstukken II 2020/21, 31 753, nr. 239) verzocht "in overleg met de advocatuur en de Raad voor Rechtsbijstand alle voorbereidingen te treffen en de uitvoering in gereedheid te brengen voor het uitvoeren van scenario 1 van de commissie-Van der Meer per 1 januari 2022". Bij brief van 2 november 2021 (Kamerstukken II 2021/22, 31 753, nr. 246) is aangegeven hoe deze motie wordt uitgevoerd.

2. Wie zijn betrokken?

- a. Rechtsbijstandverleners en mediators die werkzaam zijn in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand op grond van de Wrb. Het gaat om aanpassingen van de vergoedingen.
- b. De Raad voor Rechtsbijstand. De raad is belast met de uitvoering van de Wrb.

3. Wat is het probleem?

De vergoedingen op grond van de Wrb staan al geruime tijd onder druk, omdat zij achter zijn gebleven bij de daadwerkelijke tijdsbesteding van rechtsbijstandverleners en mediators.

4. Wat is het doel?

Het doel is de vergoedingen op grond van de Wrb overeenkomstig het advies van de commissie-Van der Meer (scenario I) beter aan te laten sluiten bij de gemiddelde tijdsbesteding van rechtsbijstandverleners en mediators, zodat één punt weer gemiddeld gelijk staat aan een tijdsbesteding van ongeveer één uur.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

De vergoedingen voor rechtsbijstandverleners en mediators in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand zijn vastgelegd in landelijke regelgeving, te weten het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr) en het Besluit toevoeging mediation (Btm). Deze algemene maatregelen van bestuur moeten van overheidswege gewijzigd worden.

6. Wat is het beste instrument?

De vergoedingen zijn vastgelegd in het Bvr en het Btm. Die moeten bij algemene maatregel van bestuur worden gewijzigd.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Voor burgers wordt de toegang tot het recht in het algemeen beter geborgd. In ca 3% van de op grond van de Wrb gesubsidieerde mediationzaken wordt de eigen bijdrage van de rechtzoekende verhoogd. Voor bedrijven die gesubsidieerde rechtsbijstand en mediation in het kader van de Wrb verlenen, worden de vergoedingen substantieel verbeterd.